

ความสำคัญของ เรือง

ปัจจุบันประชาชนในชาติมีความตื่นตัวในเรื่องการปกครองประเทศอย่างกว้างขวาง มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์เพื่อให้เกิดอิทธิพลและอำนาจในการต่อรองกับกลุ่มอื่น หรือรัฐบาลในลักษณะของ pressure groups มากมาย โดยเฉพาะในหมู่นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย มีการจัดตั้งศูนย์ชมรมและสมาคมต่าง ๆ เพื่อเสนอความคิดเห็นแสดงออกเพื่อรักษามลประโยชน์ของ การกระทำดังกล่าวนี้แม้จะถือได้ว่าเป็นนิมิตหมายอันดีในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยก็ตาม แต่นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา สังคมใน ประเทศได้เผชิญกับปัญหาสำคัญ ซึ่งเกี่ยวโยงไปถึงการสนับสนุนให้ประชาชนมีความตื่นตัวในทางการเมือง และน่าจะกระทบถึงการปฏิบัติงานของตำรวจในสถานต่าง ๆ กล่าวคือ

๑. หลังจากวันที่ ๑๔ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ได้มีหนังสือที่ขบถของระบบคอมมิวนิสต์ ขกของผู้นำคนสำคัญ ๆ ของคอมมิวนิสต์วางจำหน่ายในตลาดหนังสือเป็นจำนวนมาก หนังสือเหล่านี้มี ทั้งหนังสือทางคานทรูนิเซิน Communist Manifesto ของคาร์ล มาร์กซ หนังสือลัทธิมาร์กซสม เสนอนิสต์ และหนังสือทฤษฎีการปฏิวัติต่าง ๆ โดยเฉพาะหนังสือที่เปิดเผยถึงความสำเร็จของรัฐบาล สาธารณะรัฐประชาชนจีน และคคิพจนของเมา เจอตุง

นอกจากเอกสารที่ขบถของ ระบบคอมมิวนิสต์และผู้นำคอมมิวนิสต์ที่พิมพ์ออกมาในรูปของหนังสือ แล้ว ยังมีนิตยสารรายสัปดาห์ขบถของ ระบบคอมมิวนิสต์และ มองว่าสิ่งที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์เป็นความเสื่อม โทรมอีกด้วย มีการจัดนิทรรศการจีนแดงที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเปิดให้สังคมได้มองเห็นภาพ ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในลักษณะใหม่ มีการจัดพิมพ์ภาพผู้นำจีนและบุคคลสำคัญ ๆ ของ คอมมิวนิสต์ออกเผยแพร่ เหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นปรากฏการณ์ไม่เคยมีมาก่อนวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

๒. เป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารราชการไทยในปัจจุบันถูกดำเนินการโดยข้าราชการ ประจำเป็นส่วนมาก ข้าราชการประจำเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการบริหารประเทศมากที่สุดตลอดระยะเวลาตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา และในกลุ่มข้าราชการประจำนี้ ทหารเป็นองค์กร ทางการเมืองที่เข้มแข็งและมีพลังมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทหารเป็นกลุ่มเดียวที่ได้รับการยอมรับ

นับถือจากประชาชนมาแต่โบราณในการทำสงคราม เพื่อรักษาเอกราชของชาติ จนมีคำพังเพยที่สะท้อนถึงความรู้สึกของคนไทยที่ค่อนข้างจะคุ้นหูว่า "ประเทศเป็นบ้านทหารเป็นรั้ว"

เมื่อทหารและพลเรือนร่วมกันเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาสู่ประชาธิปไตยในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ต่อจากนั้นประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีหลายคนที่มาจากการทหารและพลเรือน แต่นายกรัฐมนตรีที่มาจากพลเรือนมักจะมีอยู่ในตำแหน่งได้ไม่นาน เหมือนกับนายกรัฐมนตรีที่มาจากการทหาร เช่น จอมพล ป.พิบูลสงคราม จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพล ถนอม กิตติขจร กลุ่มผู้ปกครองประเทศที่ทหารหนุนอยู่ข้างหลังนี้จะครองอำนาจอยู่ได้เป็นเวลานาน ๆ จนถึงกับมีผู้เชื่อว่า ถ้าจะเป็นนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นทหารเสียก่อน

จึงมีปรากฏการณ์ไปในลักษณะที่ขี้บองได้ว่า มีความพยายามที่จะสลายพลังทหารและข้าราชการประจำไม่ให้เข้ามามีบทบาทและมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารประเทศ โดยพยายามที่จะจำกัดหรือลดบทบาทของทหารให้กลับไปอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ และได้แพร่แนวความคิดดังกล่าวให้กับนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย จนกระทั่งถึงภาวะที่นิสิตนักศึกษานักกำลังกัน มีความพร้อมตัวที่จะต่อต้านพลังทหาร โดยปลุกระดมสร้างความคิดเห็นพองจากประชาชนและนำประชาชนเดินขบวนต่อต้านระบบการปกครองภายใต้การนำของทหาร ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

เมื่อมีการปะทะกันขึ้นระหว่างฝ่ายทหารตำรวจกับชุมนุมคนเดินขบวน ได้มีการเคลือบโคลงโดยการยิงเจ้าหน้าที่จนถึงเสียชีวิต เผาป้อมยามตำรวจ หุบไฟสัญญาณจราจรในกรุงเทพฯ เผากองบัญชาการตำรวจนครบาล และสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง พรหม ๆ กับการกระฟ้อข่าวว่าทหารและตำรวจหารายประชาชน ทำให้ประชาชนมองทหารและตำรวจไปในลักษณะที่ไม่ดีนัก เมื่อเหตุการณ์สงบลง ในกรุงเทพฯ มีการถากถางถาวรหาอาหารที่แพง เครื่องแบบตามถนนหรือในที่สาธารณะจนถึงกับต้องมีคำสั่งห้ามทหารแต่งเครื่องแบบ ส่วนการปฏิบัติงานของตำรวจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนักศึกษา การใช้อาวุธปฏิบัติหน้าที่และตรวจตราการปราบปรามคนร้ายจะต้องขอรับอนุญาตจากศูนย์นิสิตนักศึกษาถนน จึงจะปฏิบัติได้

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร มีการเดินขบวนขับไล่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและครู ซึ่งเป็นที่เกลียดชังของบุคคลหรือชนชั้นเรียนบางกลุ่มในฐานะที่เป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา การปฏิบัติงานในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษากฎหมาย จึงเป็นไปด้วยความยากลำบากยิ่งขึ้น

๓. มีการเดินขบวนเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือและการนัดหยุดงานของกรรมกรในกรุงเทพฯ
 กอนวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เคยมีประชาชนเดินขบวนมาร้องเรียนขอให้รัฐบาลช่วยเหลือหรือคำเนิ
 การบางอย่างให้เหมือนกัน แต่มีไม่มากและไม่เข้มข้นเท่ากับในระยะหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคมจนถึงปัจจุบัน
 การต่อสู้ของกลุ่มดังกล่าวหรือการเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการบางอย่างในครั้งนี้นั้น ส่วนมากจะเลือก
 ใช้วิธีการที่ค่อนข้างจะรุนแรง ในบางครั้งถึงขั้นเป็นการวิพากษ์และเสียดสีของผู้อื่น ในขณะที่
 ชุมชนมีการปลุกกระแงให้เกิดความกระตือรือร้นต่อรัฐบาล และต่อต้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
 ในลักษณะที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ในบางครั้งก็ฉวยโอกาสสร้างสถานการณ์แล้วก่อความวุ่นวายขึ้น ดังจะเห็น
 ได้จากข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน และรายปักษ์ต่าง ๆ เช่นในกรณีสร้างสถานการณ์ให้เกิดความไม่สงบ
 ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๑ - ๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗ เริ่มต้น
 จากวางแผนที่ชนขับรถแท็กซี่จูงใจจุดรถในที่ห้ามจอด เมื่อตำรวจเข้าจับกุมก็ขัดขืนตะโกนกล่าวหาว่า
 ตำรวจทำร้ายประชาชน ต่อจากนั้นก็มีการช่วยกระพือข่าวให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนที่ไม่ทราบ
 เรื่องราวแน่ชัดรวมตัวกัน การกระทำครั้งนี้เป็นการกระทำในขณะที่กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่กำลังจัดอภิปราย
 ขับไล่ทหารอเมริกันและ ซี.ไอ.เอ. ที่สนามหลวงและ เตรียมจะเดินขบวนไปยังสถานทูตอเมริกัน^๑

ในกรณีจับกุมนายพูน ล้ำเลิศประเสริฐ คนขับรถแท็กซี่คนเหล่านี้ จะมีนักศึกษามหาวิทยาลัย
 รามคำแหงและนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เห็นเหตุการณ์ และมีใจเป็นธรรมรวม ๔ คน พยายาม
 ชี้แจงโดยที่มารวมกลุ่มกันไต่เข้าใจว่า ตำรวจมิได้ทำร้ายประชาชน โดยผ่านเครื่องขยายเสียงขนาด
 เล็กก็ถาม แยกทางกลุ่มผู้สร้างสถานการณ์ที่รวมอยู่ในหมู่ประชาชนก็พยายามช่วยให้เกิดการกระทำที่
 รุนแรงขึ้นด้วยการโหรง ชว้างป่าเจ้าหน้าที่ตำรวจและจุดสถานีตำรวจไว้ ต่อมามีการใช้คำอุท
 คีรณนต ทำลายกระจุกรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของประชาชน และของทางราชการเสียหาย ใน
 ขณะที่กลุ่มกันยังมีรถจักรยานยนต์ กท.ม.๕๕๕๖ บรรทุกชายฉกรรจ์เต็มคันรถมีธงชาติอยู่ข้างหนารถ
 ประกาศว่า เป็นผู้รักชาติขับรถบรรทุกหลวงแนวป้องกันของตำรวจเข้าไปในน้ำมันบรรจุขวดจุกไฟ
 ขว้างใส่ตำรวจ^๒ กลุ่มบุคคลที่หวังจะบุกเข้าเผาโรงพักได้ยึดรถประจำทาง ๓ คัน ก็อรถสาย ๔๕
 คันหนึ่ง รถเมลศิริมิตร ๒ คัน แอร์รถยนต์ฟอร์ค ๑ คัน และแอร์รถยนต์ประจำทางที่ห้าแยกพลับพลาไชย

^๑ แผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจ ประมวลสภาพเหตุการณ์ก่อความไม่สงบในเขต
 ท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๑ - ๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗
^๒ ไทยเฉลี่ย วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๗

๑. กัน ใช้เครื่องกึ่งขวางถนน เจริญรุ่งและ เขาวราช^๓ มีการส่งลำเลียงอาวุธโดยทางรถยนต์ไป ความจุดกาง ๆ และมีรถบรรทุกขนอาหารไปคอยแจกจ่ายให้แก่ผู้รวมก่อเหตุร้ายครั้งนี้ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หน้าหอประชุมใหญ่สถานสนามหลวงมีโปสเตอร์ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นของฝ่ายใด บิดประกาศโจมตีการกระทำของตำรวจว่าเป็นการทำร้ายประชาชน ทางสถานศูนย์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย และกลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (ปช.ปอ.) ได้มีหนังสือถึง พล.ต.อ.ประจวบ สุนทรางกูร อธิบดีกรมตำรวจ แจ้งว่าทางศูนย์ฯและ ปช.ปอ. ไม่เคยใด่ความสนับสนุนแก่การชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจลในครั้งนั้น เมื่อเหตุการณ์สงบลงเพราะการตัดสินใจดำเนินการปราบปรามอย่างเด็ดขาดของรัฐบาล ปรากฏว่ามีความสูญเสียคือ ผู้ได้รับบาดเจ็บ ๑๒๔ ราย เสียชีวิต ๒๕ ราย เจาหน้าที่ตำรวจบาดเจ็บ ๙ ราย ค่าเสียหายประมาณล้านบาทเศษ เจาหน้าที่ตำรวจจับกุมบุคคลและควบคุมตัวไว้จำเนนคี่๒๗ คน

ในการตีตราตราของกรมกรบริษัทแดนการค้าการเมนท์ หรือลูกจ้างโรงแรมคฤตธานี ก็เช่นกัน การต่อสู้โดยขยายตัวจากการ เรียกร้องให้ฝ่ายนายทุนเพิ่มค่าจ้างเป็นการต่อสู้ที่ เชื่อมโยงทางการ เมืองโดยมีนักศึกษาและบุคคลอื่น เขาร่วมด้วย

ที่โรงแรมคฤตธานี หลังจากมีการเจรจาระหว่างผู้บริหารงานโรงแรมกับตัวแทนคนงานแล้ว คนงานส่วนใหญ่ก็พร้อมที่จะกลับเขทำงาน แต่ถูกคนงานส่วนน้อย เขาขัดขวางโดยเชื่อว่าจะไม่รับผิดชอบในความปลอดภัยของชีวิตและร่างกาย มีการยื่นขวางทาง เขาออกแล้วบึคสถานที่ชั้นล่างของโรงแรมบริเวณห้องรับแขกเป็นที่พักผ่อนหลับนอน พอตอน เขาก็ใช้เครื่องขยายเสียงกล่าวโจมตีนายทุนเจ้าของโรงแรมในลักษณะให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคนงานกับนายทุน เพื่อแยกประชาชนออกเป็นสองฝ่าย และกล่าวหาว่ารัฐบาลเป็นรัฐบาลของนายทุน จึงไม่ให้ความเป็นธรรมกับคนงานในเรื่องนี้ แม้ว่ากรมแรงงานจะพยายามเข้าไกลเกลี่ยอีก แต่ก็ไม่เป็นที่พอใจของกลุ่มผู้นำคนงานซึ่งพยายาม เรียกร้องและตั้ง เงื่อนไขจนถึงจุดที่ฝ่ายนายทุนไม่สามารถยอมได้ ในขณะที่ก็พยายามไม่ให้ตำรวจ เขาคำ เนินการตามกฎหมาย โดยแสดงว่าเป็นเรื่องการค้าสูตามกฎหมายแรงงาน แม้ว่าในการกระทำของฝ่ายลูกจ้างจะ เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา เมื่อเจ้าของโรงแรมไม่สามารถห้บริการ

^๓ Idem.
^๔ ประชาธิปไตย, วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓
^๕ บ้านเมือง, วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓

คำรวจไถ่ ก็หันไปจ้างหน่วยกระหิงแดงให้คอยเฝ้าทรัพย์สินของโรงแรมแล้วปิดกิจการ เมื่อถูกฝ่าย นายจางตอมโตเอาเขานี้ ผู้นำคนงานจึงขมกกับมาโจมตีเจ้าหน้าที่คำรวจ วาดะ เลขไม่ปฏิบัติการ ตามหน้าที่ ควรจะจับไล่หน่วยกระหิงแดงออกไปจากโรงแรม แยกสลับปล่อยให้หน่วยกระหิงแดงชัก ขวางการต่อสู้ของคนงานที่เป็นเขานี้ เพราะคำรวจเป็นคำรวจของรัฐบาลนายทุน จึงถ้าจะพิจารณา ความชกกล่าวหา แสดงว่าฝ่ายผู้นำของคนงานพยายามอย่างถึงที่จับเป็นต้นชกเท็จจริงไว้ให้เกิดความ กลีบคั่งจึง เจาะหน้าที่คำรวจ

ส่วนที่บริษัทสแตนคาร์คการ เมนท์ มีการใช้คนงานหญิงตัวแถมปิดกั้นประตูชักขวางไม่ให้ คนงานที่ต้องการทำงานกลับเข้าไปในบริษัท ฝ่ายผู้บริหารบริษัทได้ชกความคุ้มกันจากคำรวจ เมื่อ คำรวจเห็นว่าการกระทำของคนงาน เขาชาย เป็นความผิดกฎหมายอาญา คำรวจจึง เขาคำเนิน การ จึงมีการปะทะกันขึ้น หลังจากปะทะกับคำรวจแล้ว ฝ่ายคนงานได้เปิดโปงเคลมประนามการ กระทำของคำรวจที่หน้าบริษัททางถนนระรามสี่ ในลักษณะหมิ่นประมาทเจ้าพนักงาน จึงเป็นความ ผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น "คำรวจสัตว์ เนรคุณ" "คำรวจทำร้ายผู้หญิงก๊อศศัตรูของประชาชน" "คำรวจคือผู้ฆาตประชาชน" "กู่จะเอาเลือดมึงมาล้างตีนไอคำรวจหน้าตัวเมีย" "คำรวจเหมารัยใช้ นายทุน แคนเงินเกื่อนประชาชน" "ไอหนาเหี้ยซึ่งหมาเกิด มึงทำร้ายแมกระหิง เพศแม่มึงไอส์ตัวนรก"^๒ แต่ทางฝ่ายเจ้าพนักงานคำรวจ เห็นว่าเป็นข้อพิพาทระหว่างคนงานกับคำรวจโดยตรง แมวคำรวจ จะ เป็นฝ่ายเสียหาย แต่การกระทำของคนงานก็ไม่เป็นการวิครอนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนกลุ่มอื่น จึงไม่ไค้ตอบโตหรือคำเนินการอย่าง เหนืออย่างใดให้เป็นไปตามกฎหมาย นอกจากจะมีการคอมโตของ บุคคลอื่น กล่าวคือ ปราโมทย์ ทรสุนทร ได้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ลาวสยามว่า "ทนไม่ไหว แล้ว ตาโคตรพด โครตแม่คำรวจกันใหญ่... คำรวจ... ถูกฉมฉมกระที่บทำด้ายมาหลายครั้งนับแต่ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕ ๑๖... มีตัวอักษรรคำรวจอย่างหลายหลาย เราไม่เชื่คว่าบรรดาถูกจ้างบริษัท สแตนคาร์คการ เมนท์จะเป็นรูปร่าง และ เขียนชกความอปรียบ เขานี้... ใจความที่อ่านมา... คล้ายกับ บุคคลเดียวกันเขียน... นับแต่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา" ต่อมมาในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๘ ศูนย์ประสานงานกรรมกรแห่งชาติไค้ลออกแถลงการณ์ไค้ประชาชนไปร่วมคัดค้านการกระทำของ เจาณาที่คำรวจที่สวนลุมพินี ในวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๑๘

^๒ บ้านเมือง, วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๘
^๓ กาวสยาม, วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๘

การยอมโตการปฏิบัติงานของตำรวจถึงกล่าวมีลักษณะ เป็นการชี้แจงการปฏิบัติการตาม กฎหมาย มีเจตนาจะให้เจ้าหน้าที่งานละ เว้นการกระทำบางอย่าง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มของ คนโดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย การต่อสู้เท่าที่ตามมาเป็นการต่อสู้ทางการ เมืองที่พยายามจะสร้าง ให้เป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น ซึ่ง เป้าหมายคือการ เปลี่ยนแปลงระบบการปกครองมีการ เน้นให้เห็น ถึงความไม่เป็นธรรมในสังคมระหว่างนายทุนกับกรรมกรและชาวนา แต่รัฐบาลก็ไม่มีนโยบายหรือ วางมาตรการการปฏิบัติในเรื่อง เหล่านี้ให้แน่ชัด คงปล่อยให้ เป็นภาระหน้าที่ของตำรวจที่จะเผชิญ เหตุการณ์ไปตามบุญตามกรรม ความซุกมุ่นวุ่นวายที่เกิดขึ้นด้วยความจงใจเหล่านี้ มีบางคนคิดไปในแง่ดีว่าเป็น เพราะประชาชนที่ จะต่อสู้กับเสรีภาพที่ผูกครองในสมัยก่อนกดขี่ไว้ หากปล่อยให้ผ่านไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว เหตุการณ์รุนแรงต่าง ๆ นี้ก็จะสงบไปเอง และ เมื่อถึง เวลานั้นการ ยอมรับและ เคารพในสิทธิของผู้คนจะมีมากขึ้น

ความจริงความคิดเห็นทางการ เมืองในเรื่อง ระบบการปกครองนั้น เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล แต่การชักจูงหรือปลุกปั่นประชาชนให้เห็นคล้อยตามโดยใช้วิธีการ รุนแรง บิด เบี้ยว และ ป้ายสี เจ้าหน้าที่ ของรัฐ เพื่อให้เกิดความเกลียดชังรัฐบาลนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ นอกจากว่าจะหวังผลให้เกิดความ ระส่ำระสายขึ้นในบ้านเมือง แต่ในการชุมนุมในครั้งต่อ ๆ มา ปรากฏว่าผู้นำกลุ่มยังคง เลือกใช้วิธี การแบบเดิม ๆ เช่น ในการประท้วงของลูกจ้างยามเฝ้าสนามบินและสถานที่ทำงานทางทหาร ของ สหรัฐอเมริกาในประเทศไทย หรือที่เรียกว่าไทยการ์ด การประท้วง เริ่มขึ้นที่สนามหลวงด้วยการ กล่าวโจมตีสหรัฐอเมริกาและกระทรวงกลาโหม ว่าในการเลิกจ้างคนงานนั้น ทางนายจ้างไม่ได้ ช่วยเงินในส่วนที่คนงานควรได้ และไม่ได้รับความเป็นธรรมในระหว่างการจ้างงาน มีนายทหาร ชั้นผู้ใหญ่เบียดบัง เอาค่าแรงงานของคนงานไป เป็นประโยชน์ส่วนตัว การชุมนุมประท้วงได้ทำลึกลง กันมาเกือบ ๒ เดือน จนกระทั่งถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณา งบประมาณประจำปี กลุ่มคนงานไทยการ์ดได้ เคลื่อนขบวนจากสนามหลวงไปยังอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่อไม่ให้เป็นสถานที่ตรงกับกระทรวงกลาโหม การยึดลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยนี้ผ่านคนงานได้ ปิดถนนทั้งสี่ด้านไม่ให้รถยนต์ผ่าน ทำให้เกิดความเดือดร้อนกับบุคคลทั่วไป มีการปล่อยข่าวว่าจะยึด สะพานพุทธยอดฟ้า เพื่อตัดการคมนาคมและตัดกระแสไฟฟ้า ในเรื่องนี้หนังสือพิมพ์ได้ติดตามเสนอ ข่าวให้เห็นถึงสภาพโรกกฎหมายในสังคม เช่น เกล็ดใหม่ได้เสนอเป็นข่าวพาดหัวและข่าวหน้า ๑ ว่า "บรรดา ยามรักษาการณ์ฐานบินสหรัฐในไทย ซึ่งจับกลุ่มเรียกร้อง เงินชดเชยที่สนามหลวงมาเป็นเวลา

๒ เดือน ภาคนโยบายบริเวณอาณาเขตรัฐประชาธิปไตย ปิดถนนทั้งสี่ด้าน... ตำรวจไปขอร้องก็ไม่ยอม... การจราจรล้มเหลวจะบังหลักสัญญาณ

นอกจากไทยการจะปิดถนนทำให้การจราจรติดขัดแล้ว ยังได้เข้าเป็นกฎหมายต่อไปอีกตามข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยเคลื่อว่า กรณีไทยการปิดถนนสาทรประชาธิปไตยและปิดถนนเพื่อประท้วงเรียกเงิน ๓๑๑ ล้าน เป็นเหตุให้การจราจรในถนนราชดำเนินและบริเวณใกล้เคียงติดขัด สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน... ต่อมากลุ่มไทยการเคลื่อนไหว น.ศ. พิสดล ปริญญาต และ จ.อ. เรืองศักดิ์ กำปั่นทอง สดงทหาร เรือแห่งกองเรือยุทธการจนสะบักสะบอม... หลังจากที่มีการข่าวว่าทหาร เรือยกพวกมาบุกไทยการก็ไม่ประมาทวางกำลังไว้รับมืออย่างเต็มที่ โดยส่งหน่วยลาดตาขาวพร้อมอาวุธอันมีพิษ เหล็กเป็นต้น กระจายอยู่ตามถนนราชดำเนิน... และตามมุมมืด

นอกจากนี้ ในบางครั้ง เพื่อให้โดยผลทางการเมืองตามที่กลุ่มผลประโยชน์ต้องการ ยังเข้าขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างคือ ๆ เนื่องจากการกระทำของตำรวจไม่เป็นไปตามที่ตนเห็นว่าถูกต้อง โดยไม่คำนึงถึงขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม เช่น กรณีที่นายอินดา ศรีบุญเรือง ที่ศูนย์นิสิตนักศึกษาอ้างว่าเป็นผู้นำชาวนาชาวไร่ในจังหวัดภาคเหนือถูกฆาตกรรม ศูนย์นิสิตนักศึกษาเห็นว่า เกิดจากอิทธิพลทางการเมือง แต่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกัน ศูนย์นิสิตนักศึกษาก็พยายามใช้อิทธิพลบีบบังคับให้การพิจารณาเรื่องที่เกิดขึ้นนี้เป็นในลักษณะของการเมือง ต่อมาเมื่อตำรวจจับกุมนักศึกษาและผู้นำชาวนาอีกพวกหนึ่ง เนื่องจากรวมตัวถูกระเบิดสำหรับทำลายสถานที่ราชการและมีเอกสาร เผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ เมื่อนายกรัฐมนตรีจะไต่ถามลงไ้ ทราบว่า การจับกุมผู้นำชาวนาและนักศึกษาทางภาคเหนือเป็นคนละเรื่องกับการฆาตกรรมอินดา ศรีบุญเรือง แต่ศูนย์นิสิตนักศึกษาก็พยายามที่จะดึงเรื่องการฆาตกรรมอินดา ด้วยการจับกุมนักศึกษาให้เป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้เกิดผลดีในการต่อต้านมากขึ้น ที่จังหวัดเชียงใหม่มีการประท้วงของนักศึกษานักเรียนและประชาชนในขณะเดียวกันที่กรุงเทพฯ ศูนย์นิสิตนักศึกษาได้นัดชุมนุมประท้วงการกระทำของตำรวจที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยยื่นข้อเสนอลให้รัฐบาลปล่อยนักศึกษาและผู้นำชาวนาที่ถูกจับที่จังหวัดลำพูน โดยไม่มีเงื่อนไข อ่างว่าทุกคนไม่มีความผิด หากรัฐบาลไม่ยอม

๑ เคลื่อใหม่, หน้า ๑ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๒ ไทยเคลื่อ, หน้า ๑ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๘

พร้อมจะโจมตีการก่อกบฏ^{๑๐} และจะประท้วงไปจนกว่ารัฐบาลจะให้คำตอบเป็นที่พอใจ นายเกรียงกมลเสนาหะโรโรจน์ เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยกล่าวว่า ชาวนาเป็นผู้เสียเปรียบในสังคม หากรัฐบาลไม่ให้ความช่วยเหลือก็อย่าได้ ไช้กำลัง เขาปราบปราม^{๑๑} นายวิชัย พิกุลชาวรองประธานสหพันธ์ชาวนาชาวไร่แห่งประเทศไทย กล่าวว่าการลี้ภัยลอบสังหารชาวนาจนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตไป ๒๖ คน แต่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถจับกุมคนร้ายได้แม้แต่รายเดียว ทั้งยังใช้อำนาจจับกุมผู้นำชาวนาชาวไร่และนักศึกษาอีกนั้นยอมแสดงว่ารัฐบาลไม่ยอมรับการต่อสู้โดยสันติวิธีของประชาชน กลับผ่านนโยบายหลอกลวงและปราบปรามมาใช้กับประชาชน^{๑๒} ในหนังสือฉบับนี้ ได้มีการพิมพ์บทความเสนอความคิดเห็นในลักษณะของประชาชนให้กระทางกระ เคื้อนกับรัฐบาล มีใจความว่า การเคลื่อนไหวในเมืองที่ผ่านมาพิสูจน์ได้ว่าไม่อาจจะบีบบังคับให้ชนชั้นปกครองยอมปฏิบัติตามหลักการของประชาชนได้ เมื่อชนชั้นปกครองใช้การก่อกวนสร้างกลุ่มปฏิกริยาขึ้นมาคัดค้านผลประโยชน์ของประชาชน ฝ่ายประชาชนจะต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการต่อสู้เพื่อควบคุมและรุกไล่โดยทันทีทันใด และหากมีการใช้ความรุนแรง เขาปราบปรามประชาชนก็ต้องพร้อมที่จะตอบโต้เช่นกัน^{๑๓}

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าในการเรียกร้องหรือคำเนิการไปใ้ไคมาตามความประสงค์ทางการ เมืองดังกล่าว ไม่วาจะมืวัตถุประสงค์เพียง เพื่อใ้รัฐบาลหันมาใ้ความสนใจในชัคเรียกร้อง หรือมีวัตถุประสงค์ทางการ เมืองอื่นแอมแฉงอยู่ก็ตาม ควรจำกั้ชอมเขตคยกายใ้ช้ชบ เขตชองกฎหมาย การขั้ขุใ้เกิดปฏิกริยาในลักษณะฝ่าฝืนกฎหมายไม่ควรจะนำมาใ้ใ้ในการต่อสู้ทางการ เมือง

ความจริงการที่ประชาชนมีความรู้สึกนึกคิดต่อการปกครอง หรือปัญหาในเมือง และการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวกับกับการเมือง ออก เป็นหลายฝ่ายนี้ ถือว่า เป็นธรรมชาติของมนุษยบางคนอาจจะชอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย บางคนอาจจะนิยมระบอบเผด็จการ บางคนอาจจะชอบระบอบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม แต่บางคนอาจจะชอบระบบสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ แต่การที่รัฐจะวางเฉยปล่อยให้แต่ละพวกแต่ละฝ่ายแสดงความคิดเห็น โจมตีกันและกันหรือโจมตีการทำงานของเจ้าหน้าที่ด้วยความเข้าใจผิดคิดว่าตัวเองวางตัวเป็นกลางและทำการตอบโต้ด้วยการ

^{๑๐} กาวสยาม, วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๘

^{๑๑} ประชาธิปไตย, วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๑๘

^{๑๒} Idem.

^{๑๓} "บทเรียนจากการลุกขึ้นต่อสู้ในอดีต" ฉบับนี้ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๘, หน้า ๓

ฝ่ายนั้นกฎหมายนั้น รัฐบาลจะต้องชี้แจงให้เขาทราบถึงขอบเขตที่เขาสามารถทำได้ และกำหนดนโยบายและขอบเขตการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้แน่ชัดลงไปว่า ในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเมืองนั้นตำรวจจะเข้าไปดำเนินการในชั้นคดีใด การกระทำดังกล่าวนี้เท่ากับเป็นการเสริมสร้างการรวมกลุ่มทางการเมือง ซึ่งเป็นอุปกรณ์ในการปกครองและในขณะเดียวกันก็สามารถรักษากฎหมายไว้ได้ ทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยซึ่งหมายถึงการคลี่คลายทางการเมืองจะอยู่ในระบบหรือกติกาที่กำหนด ไม่เช่นนั้นแล้วจะกลายเป็นการช่วยเหลือผู้ฉวยโอกาสทำลายระบบโดยอาศัยข้ออ้างทางการเมือง

เมื่อพิจารณาถึงนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว แม้ว่าจะไม่มีวาทะประกาศไว้โดยแน่ชัด แต่จากการแสดงออกและท่าทีของผู้นำฝ่ายรัฐบาลแต่ละคนแล้วพอจะทราบได้ว่ารัฐบาลไม่มีความประสงค์จะใช้วิธีปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัดนัก มีการยอมผ่อนและยินยอมฝ่ายผู้ถูกความไม่สงบเพื่อหวังผลทางการเมือง โดยไม่กำหนดขอบเขตที่แน่ชัด และไม่คำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รักษากฎหมายที่จะต้องทรงศรัทธาวิชาชีพ เนื่องจากตำรวจมิใช่เครื่องจักรที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีความรู้สึกหรืออารมณ์ในการปฏิบัติงานหากสั่งการ เช่นไรก็ปฏิบัติไปตามนั้น แต่การปฏิบัติงานของตำรวจนั้นส่วนหนึ่งจะเป็นผลมาจากความรู้สึกนึกคิดในการรักษากฎหมายของตำรวจเอง ฉะนั้นถึงนโยบายของผู้บริหารไม่แน่นอนมากเท่าไร การทำงานเพื่อหวังผลของตำรวจก็จะลดน้อยลงเพียงนั้น ถึงแม้จะเห็นได้จากในช่วงที่ระยะเวลาที่นโยบายของรัฐบาลไม่แน่นอนนี้ สถิติคดีอุกฉกรรจ์เพิ่มขึ้นตลอดมานับตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา กล่าวคือ^{๑๘}

คดีอุกฉกรรจ์

ปี พ.ศ. ๒๕๑๕	ส่วนกลาง	เกิด	๓๖๓ ราย	จับได้	๒๐๓ ราย
	ส่วนภูมิภาค	เกิด	๓,๔๕๓ ราย	จับได้	๒,๒๕๔ ราย
ปี พ.ศ. ๒๕๑๖	ส่วนกลาง	เกิด	๓๓๔ ราย	จับได้	๓๖๔ ราย
	ส่วนภูมิภาค	เกิด	๑๑,๓๖๕ ราย	จับได้	๓,๕๐๓ ราย
ปี พ.ศ. ๒๕๑๗	ส่วนกลาง	เกิด	๕๖๖ ราย	จับได้	๓๖๔ ราย
	ส่วนภูมิภาค	เกิด	๑๔,๕๐๕ ราย	จับได้	๕,๖๕๒ ราย

^{๑๘} กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ

การที่ประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจลดลง และคดีอายุทั่วไป เกิดเพิ่มมากขึ้นนี้ หมายความว่าถึงสมรรถภาพในการปฏิบัติงานและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจโดยส่วนรวมลดลง การที่ตำรวจจะมีขีดความสามารถในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพิ่มขึ้นหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งเป็กรวมกันแล้วก็คือทัศนคติของตำรวจที่มีต่อกฎการปฏิบัติหน้าที่และหน้าที่ของสิ่งยกย่องตนเอง ฉะนั้น จึงน่าจะได้อำนาจทัศนคติของตำรวจว่า มีความรู้สึกนึกคิดในเรื่องเหล่านี้อย่างไร เพราะทัศนคติจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งมีผลต่อความสงบเรียบร้อย หรือส่งผลให้เกิดความระส่ำระสายขึ้นในบ้าน เมืองหรือนโยบายของรัฐบาลอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม สำหรับการศึกษาค้นคว้าถึงทัศนคติของข้าราชการตำรวจที่มณฑลการเมือง การบริหารและการรวมตัวของประชาชนนี้ หากจะทำการสำรวจทัศนคติของข้าราชการทั้งหมดแล้วจะเป็นงานใหญ่ที่ใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่ายมาก ผู้วิจัยจึงเลือกตำรวจทัศนคติ นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่เป็นนักเรียนสารวัตรและผู้นั่งคัมภองเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเห็นว่า จะเป็นทัศนคติของนายตำรวจระดับกลางที่มีอิทธิพลในการกำหนดแนวทางและให้บริการประชาชน กล่าวคือ

๑. เป็นทัศนคติของนายตำรวจที่มีทัศนคติ เนื่องจากผู้ที่จะเป็นนักเรียนสารวัตรและผู้นั่งคัมภอง ต้องผ่านการคัดเลือกจากนายตำรวจที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือหากมีคุณวุฒิต่ำกว่าก็จะต้องมีการสอบพื้นฐานความรู้

๒. เป็นทัศนคติของนายตำรวจที่มีความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน เพราะนักเรียนสารวัตรและผู้นั่งคัมภองก็คัดเลือกมาจากนายตำรวจระดับรองผู้นั่งคัมภองหรือรองสารวัตรที่มียศตั้งแต่ยศตำรวจโท อันคือ ๒ หรือรองตำรวจเอกขึ้นไป ซึ่งหมายถึงว่าจะคงยาวนานตำรวจมาแล้วประมาณ ๘ ปี โดยผู้นั่งคัมภองจะเลือกจากผู้ที่สมรรถภาพ บุคคลลักษณะและความประพฤติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งสารวัตรหรือผู้นั่งคัมภองได้

๓. เป็นทัศนคติของนายตำรวจที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะตำแหน่งสารวัตรและผู้นั่งคัมภอง เป็นตำแหน่งผู้นั่งคัมภองที่รับผิดชอบข้าราชการตำรวจระดับสถานีตำรวจที่ต้องออกปฏิบัติหน้าที่คลุกคลีกับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้จะมีผลกระทบต่อประชาชนทั่วประเทศโดยตรง

๕. เป็นทัศนคติของกลุ่มนายตำรวจที่มักมี (potential) ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกรมตำรวจได้ในอนาคต ทั้งนี้เพราะเป็นนายตำรวจที่มีอายุอย่างสูงเพียง ๕๐ ปี และโดยเฉลี่ยแล้วอายุผู้เข้ารับการอบรมจะอยู่ในระหว่าง ๓๔ - ๓๘ ปี จึงมีอายุราชการอีกอย่างน้อยที่สุด ๑๐ ปี จึงจะเกษียณอายุ จึงน่าจะได้รับการพิจารณาเลื่อนยศและตำแหน่งสูงขึ้นไปจนถึงขั้นกำหนดคนโยย้ายและลำนวยการได้

แนวความคิดทางทฤษฎี

ในการวิจัยครั้งนี้จะอาศัยทฤษฎีและแนวความคิดที่จะยึดถือเป็นแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติฐานเพื่อทำการทดสอบต่อไป จึงขอเสนอแนวความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของทัศนคติซึ่งใช้เป็นขอบเขตทางทฤษฎีของการอ้างอิงของการวิจัย และความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

ก. ทัศนคติ

Serttain ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติหมายถึงความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งหนึ่ง^{๑๕}

G.W.Allport ได้ให้ความหมายไว้ว่า "ทัศนคติ" คือสภาพความพร้อมเพรียงของจิตใจและประสาทซึ่งเกิดจากประสบการณ์จะเป็นสิ่งกำหนดทิศทางหรืออิทธิพลในการสนองตอบของบุคคลต่อสิ่งหรือสภาวะการณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง^{๑๖}

W.W.Lambert and W.E.Lambert ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติคือสภาพของการรวมตัวและคงอยู่ของความคิด ความรู้สึก และปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อสิ่งหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม^{๑๗}

15 William W.Lambert and Willace E.Lambert, Social Psychology, 3 rd.ed. (Englewold Cliffs: Prentice-Hall, Inc., 1965), p. 50

16 Arron Quin Serttain, Psychology Understanding Human Behavior (New York: Mcgraw-Hill), p.280

17 Jonathan L.Fredaman, J.Merill Carlsmith and david O.Sers, Social Psychology (Englewold Cliffs: Prentice-Hall, Inc., 1970), p.246

ดร. ไบบูลย์ ข้างเขียน ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคือความรู้สึกนึกคิดและแนวทางปฏิบัติหรือท่าทีที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่าง อาจมีความเข้มข้น (degree) ในปริมาณไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล^{๑๘}

ฉะนั้น ทักษะคือของคำ วจหรือการ เมือง การบริการและการรวมกลุ่มของประชาชนจึง ประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ๓ ชนิด คือ^{๑๙}

๑. องค์ประกอบทางความคิด (cognitive component) ประกอบด้วย ความเชื่อ หรือความคิด เห็น เกี่ยวกับสิ่งของหรือ ความคิดต่าง ๆ ความเชื่อหรือความคิดเห็นดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งในทางที่เรารู้จักไม่ผิด องค์ประกอบอันนี้เป็นเสมือนค่าเบี่ยงซึ่ง เราได้กำหนดมาตรฐานไว้ในใจเป็นสำคัญ

๒. องค์ประกอบทางความรู้สึกหรืออารมณ์ (feeling or affective component) ซึ่งก็คือความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะแสดงออกโดยสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

๓. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรม (action tendency or behavioral component) คือสิ่งที่ Allport กล่าวถึงความพร้อมในสิ่งที่จะสนองตอบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ย่อมหมายถึงแนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงออกโดยไม่ตองเป็นต่อความรู้สึกและความคิดในองค์ประกอบที่กล่าวแล้วข้างต้น เป็นการวางแนวทางไว้ล่วงหน้าว่าเมื่อถึงคราวจะปฏิบัติจริง ๆ ต่อสิ่งนั้นจะปฏิบัติอย่างไร และในบางกรณีอาจกำลังปฏิบัติอยู่แล้วก็ได้

๒. คำรวจ

ในการพิจารณาถึงคำ รวจอาจจะพิจารณาไปถึง ๒ ประการ คือคำ รวจในแง่สถาบันการ บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การใช้คำนำจตุการ และคำ รวจในแง่ตัวบุคคลที่ร่วมปฏิบัติงานอยู่ใน องค์การคำ รวจ แต่เรื่องนี้เป็นการศึกษาเรื่องทัศนคติ ด้วยเหตุนี้จึงต้องพิจารณาคำ รวจในแง่ตัวบุคคล

^{๑๘} ไบบูลย์ ข้างเขียน, สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา (กรุงเทพฯ สถาบันวิจัยสังคมบริหารศาสตร์, ๒๕๔๖) หน้า ๗

^{๑๙} Ferddman, op.cit., p.246 - 47

เป็นหลัก คำวิจัยในความหมายนี้จึงได้แก่นักงานเชิงกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน^{๒๐} ฉะนั้น จึงต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานซึ่งจะ เห็นได้ว่า คำวิจัยจะมีฐานะอยู่ ๒ ฐานะ คือ ในฐานะ เจ้าพนักงานของรัฐประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่ง คำวิจัยในฐานะประชาชนพลเมืองของประเทศ ควบคู่กันเนการ วัตถุประสงค์ของคำวิจัย จึงพิจารณา ทั้งสองสถานะ กล่าวคือศึกษาทัศนคติของคำวิจัยในฐานะ เจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และทัศนคติของคำวิจัยในฐานะประชาชนพลเมืองของประเทศ

ค. การเมืองและการบริหาร

การพิจารณาเรื่องการเมืองและการบริหารนี้มีแนวความคิดในการพิจารณาอยู่ ๒ ประการ คือการพิจารณาการเมืองและการบริหารในลักษณะของ static ซึ่งหมายถึงแนวความคิดทางจันตคณิต เช่น ทัศนคติการเมืองและการจัดรูปแบบสถาบันทางการเมือง และการบริหารประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งนี้ได้นำการพิจารณาในลักษณะ dynamic ซึ่งได้นำการพิจารณาถึงพฤติกรรมทางการเมืองและการบริหารที่บุคคลต่าง ๆ ในองค์การการเมืองและการบริหารนั้น ๆ กระทำตอบโต้ซึ่งกันและกัน และกระทำตอบต่อบุคคลภายนอกที่รบกวนกันนั้น ๆ นอกจากนั้นยังจะพิจารณาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับการบริหารประกอบไปด้วย

การพิจารณาการเมืองในลักษณะ dynamic นั้นจะพิจารณาการเมืองถึงลักษณะและวิธีการต่อสู้ให้ใครมาซึ่งความเห็นพ้องจากประชาชน ฉะนั้นในลักษณะนี้การเมืองจึงมีลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือการเมืองเป็นการต่อสู้เพื่อแสวงหาอำนาจ ซึ่งอำนาจนี้หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งหรือหลายคนเมื่อพิพิผลเห็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น^{๒๑} ประการหนึ่ง และการเมืองเป็นการต่อสู้ซึ่งการต่อสู้ทางการเมือง ในระบอบการปกครองโดยยูแทนของปวงชนนั้นจะต้องมีเงื่อนไขเป็นกติกา (rules of the game) อีกประการหนึ่ง

สำหรับการบริหารราชการก็เช่นกัน อาจจะพิจารณาได้ทั้งในลักษณะที่เป็นระบอบราชการซึ่งมีการจัดตั้งองค์การขึ้นตามหลักเหตุผล เพื่อใช้เป็นบรรทัดปฏิบัติกรให้บรรลุเป้าหมายและหมายถึงพฤติกรรมการบริหาร การพิจารณาการบริหารในลักษณะของระบอบนั้นหมายถึงการจัดการ

^{๒๐} ป.วิ.อาญา ม.๑ (๖)

^{๒๑} Charless S.Hyneman, The Study of Politics (Urbana Ill: University of Illinois Press, 1950), pp.142 - 150

หรือการดำเนินการตามนโยบายที่โลกกำหนดไว้ หรือเป็นการรับเอานโยบายจากฝ่ายการ เมืองมา ปฏิบัติจัดทำ ส่วนการพิจารณาการบริการทางานพ ติกรรมใดแก่ การพิจารณาพฤติกรรมในการ ปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายก็กล่าวใช้กัน เงิน วัสดุและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลเป็น บริการ หรือผลิตผลในลักษณะของกระบวนการ^{๒๒} ซึ่งการบริหารราชการนี้ก็จะพิจารณาได้ ทั้งเป็นการบริหารงานระดับชาติหรือระดับ รัฐบาลและ การบริหารงานภายในองค์กร หนึ่งองค์กรใดก็ได้ทั้งสองกรณีไม่ว่ากรณีใด ๆ ตามสภาพความเป็นจริงแล้ว ไม่สามารถแยกการ เมืองออกจากการบริหารใดอย่างชัดเจน เพราะการบริหาร เป็นการปฏิบัติตามนโยบายให้บรรลุ ผลซึ่งนโยบายของ รัฐมีลักษณะ เป็น เรื่องที่ เกี่ยวกับการ เมืองอยู่ทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะ เห็น ว่าการ เมืองกับการบริหาร เกี่ยวข้องกัน ในลักษณะดังต่อไปนี้

๑. การ เมือง เป็นแหล่งกำเนิดของนโยบาย ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดประการหนึ่ง หากจะไม่ว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เป็นเพราะนโยบายทางการ เมือง เป็นแหล่งกำเนิด นโยบายทางการบริหารราชการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการ เมืองก็ย่อมมีการ เปลี่ยนแปลง นโยบายการบริหารราชการตามไปด้วย

๒. อุดมการณ์ทางการ เมืองกำหนดรูปแบบการบริหาร ในกรณีนี้ขอยกตัวอย่างได้ว่า กรณีของ ประเทศไทยนับว่าเป็นตัวอย่างอันดี ดังที่จะ เห็นได้จาก การประกาศต่อต้านคอมมิวนิสต์ มีผลใน การจัดตั้งองค์การบริหารรวมตลอดถึง วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ขึ้นมาอีกหลายหน่วย และการ เหยียด ทุนว่างไว้ซึ่งสถาบันกษัตริย์ ทำให้รูปแบบการ บริหารราชการเป็นแบบมีรัฐบาล ของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีใช้รัฐบาลแบบคอมมิวนิสต์ หรือแบบประธานาธิบดี

๓. การ เมือง แสดงให้เห็นถึงลักษณะควบคุมการ บริหาร จะ เห็นได้จากรูปของการ เมือง ที่มีลักษณะ เป็นประชาธิปไตยอย่างของอังกฤษและสหรัฐอเมริกา นั้น ความเป็นกลุ่มก้อนของประชาชน และผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้งมีอิทธิพล หนักการ เมือง ของ รัฐ มีการควบคุมเป็นขั้น ๆ ในรูปของ พรรคการเมือง และกลุ่มอิทธิพล เพื่อคอยดูแลให้กลุ่มนี้ เห็นการปกครองปฏิบัติตามที่ชอบที่ควร

^{๒๒} ชูบ กาญจนประกร, หลักรัฐประศาสนศาสตร์ (พระนคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖), หน้า ๑๖.

^{๒๓} Ibid, หน้า ๓๕ - ๓๗

ง. กลุ่มผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

กลุ่มผลประโยชน์คือกลุ่มและสมาคมที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยทำหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอความคิด ความเห็นของสมาชิกของสมาคมหรือกลุ่มของสภาการของรัฐบาล หรืออาจจะใช้สิทธิผลักดันรัฐบาลให้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

สำหรับพฤติกรรม หรือคหบทบาทในทางการเมืองที่สมาชิกของกลุ่มหรือแต่ละบุคคลมีอยู่ต่อผลประโยชน์ทางการเมือง เรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น เป็นลักษณะของการเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจจะมีขอบข่ายความถี่กิจกรรมนานาชนิดนี้ไม่ถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากจะพิจารณาถึงการเมืองในลักษณะที่เป็นแง่มุมหนึ่งของชีวิต ซึ่งสัมพันธ์กับการจัดประโยชน์หรือคุณค่าที่เกี่ยวกับส่วนรวมของสังคม และถึงแม้ว่าจะจำกัดขอบข่ายของการเมืองลงมาให้ถึงความถี่เฉพาะการเมืองของรัฐ บทบาททางการเมืองของบุคคลก็ยังครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ มากมาย กล่าวคือ การมีบทบาทอย่างแข็งขันในกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง หรือในพรรคการเมือง การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การแสดงประชามติ การลงมติออกฉันทมติ และอาจจะรวมไปถึงพฤติกรรมแสดงออกทางการเมืองที่ไม่เป็นทางการ เช่น การแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน การเดินขบวน การหวานล้อมหาเสียง lobby แม้กระทั่งการแสดงออกทางการเมืองโดยวิธีทางที่รุนแรง เช่น การประท้วง ร่ายกลชีวิตและทรัพย์สิน ก็มีผู้นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบหนึ่งด้วยเหมือนกัน

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมในทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์หรือสมาชิกของกลุ่มนั้นมีวิธีการที่ใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองในหลายวิธี วิธีการต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อรวมเป็นประเภทแล้วจะได้ถึง ๑ ประการด้วยกัน และเชื่อว่าแต่ละประเภทจะมีขอบเขตซ้อนทับกับประเภทอื่นบ้าง แต่ก็คลุมไม่ถึงขอบเขตทั้งหมดของกิจกรรมของผลประโยชน์ ก่อ ๒๔ 006142

๑. การใช้ความรุนแรงและการคุกคามที่จะใช้ความรุนแรง ประเภทนี้รวมถึงการพยายามที่จะล้มล้างระบอบการปกครอง โดยใช้กำลังไม่ว่าจะโดยรัฐประหารทางทหารดังเช่นที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ในลาตินอเมริกาตะวันออกกลาง และเอเชียใต้ หรือโดยการลุกฮือปฏิวัติขึ้นมาเช่นในกรณีของเสียดังกรณิในฝรั่งเศส อิตาลี และรัสเซีย

๒๔ เจ.ดี. บีมิลเลอร์ แต่ง สุเทพ อัครการ แปล, ลักษณะการเมือง (กรุงเทพฯ: ไทวันงานานิช, ๒๕๑๘), หน้า ๖๐ - ๖๓

๒. การใช้การก่อจู่โจมและอิทธิพลลับ ในประเภทนี้เราอาจจะรวมถึงการให้สินบนแก่รัฐมนตรีและข้าราชการ การปรนเปรอพวกนักบวชที่มีระบอบและสิ่งอื่น ๆ เช่น ให้คำแนะนำแก่พวกนี้เกี่ยวกับตลาดหุ้น ซึ่งสามารถทำให้พวกนี้หาเงินใช้ได้โดยไม่ต้องเสี่ยงหรือลงแรง ประเภทนี้ยังรวมถึงการชักจูงสื่อพิมพ์สถานีวิทยุอย่างลับ ๆ เพื่อที่จะบิดเบือนข่าว และหันเหนโยบายทางการเมือง บรรดาวิธีการ เนื่องจากวิธีการในประเภทนี้ต้องใช้ความลับ ซึ่งใช้ได้ดีในสถานการณ์ที่จำกัดบางสถานการณ์เท่านั้น เราอาจจะรวมเอาไว้ภายใต้หัวข้อนี้ ตัวอย่างอื่น ๆ ของการใช้อิทธิพลอย่างไม่ถูกต้องอื่น ๆ ด้วย เช่นการพยายามอย่างมีระบบที่จะให้มีการแต่งตั้งบุคคลที่ทนทานพบปะเข้าดำรงตำแหน่งที่สำคัญ เช่นที่ต้องรับผิดชอบในบางกระทรวง ทบวงกรม หรือตำแหน่งผู้นำการศึกษา หรือในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือในคณะกรรมการสอบสวน หรือบรรจุคนจำนวนมากในตำแหน่งงานในชั้นบางชั้นของข้าราชการพลเรือนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๓. วิธีการอหิงสา (passive resistance) ประเภทนี้รวมถึงวิธีปฏิบัติของกานธี ที่เรียกว่าสัตยาเคราะห์ satyagraha การนัดหยุดงานทั่วไปและวิธีการอื่น ๆ ซึ่งมีจุดหมายเพื่อที่จะมีอิทธิพลเห็นนโยบายของรัฐบาล การเดินขบวนปิดกั้นโรงงานอย่างสันติ (peaceful picketing) การรวมกลุ่มกันปฏิเสธไม่ยอมปฏิบัติตามปีที่ต่อต้านการบังคับของรัฐบาล การปฏิเสธไม่ยอมใช้บริการของรัฐบาลอย่างเช่นโรงเรียนที่มีการแบ่งผิว การประท้วงและการไม่ให้ความร่วมมือรูปอื่น ๆ

๔. การใช้สิทธิพลเหนือความคิดเห็นของประชาชน ประเภทนี้เห็นได้ชัดว่าเป็นประเภทกว้างใหญ่มาก ซึ่งจะต้องชั่งกันประเภทอื่น ๆ ยากที่จะขีดเส้นจำกัดลงไปให้แน่นอน ซึ่งควรจะรวมถึงกิจกรรม เช่น การประชุมสาธารณะ และการเดินขบวน การรณรงค์หาเสียง การข่าวเสียงความขาน การจัดพิมพ์วารสารฉบับพิเศษ หนังสือพิมพ์จุดสาร และหนังสือการรณรงค์เรียนต่อรัฐสภา การชักชวนหาเสียงกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยเขียนเป็นจดหมาย โทรเลข และการสัมภาษณ์ การโฆษณาหาเสียงโดยเขียนเป็นจดหมายลงในหนังสือพิมพ์ การส่งเสริมนิตยสารการงานแสดง และกิจกรรมรันทอนลงเดียวกันนี้เอาไว้ในประเภทนี้ด้วย ลักษณะที่สำคัญในหนังสือพิมพ์ที่จะเข้าถึงประชาชน (หรือเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มสันนิษฐานว่าอาจคลอบคลุมข้อโต้แย้งหรือการวิงวอนเพื่อเหตุผลพิเศษ ซึ่งผู้ที่ประกอบเป็นสมาชิกของประชาชนกลุ่มนั้นมีอยู่ร่วมกันใหม่มากขึ้น) แทนที่จะเข้าถึงรัฐบาลโดยตรง ฐานคติมีอยู่ว่าถ้าความคิดเห็นของประชาชนถูก

กระตุนขึ้นมาแล้ว รัฐบาลจะต้องรู้สึกว่าคุณบังคับให้ปฏิบัติไปในทางที่เข้ากับผลประโยชน์ที่เกี่ยวใน เรื่องนั้นในระยะเวลาอันสมควร

๕. การใช้สิทธิพลเมืองความกึกก้องของรัฐบาลโดยตรง ในกรณีกิจกรรมมุ่งโดยตรง ไปยังรัฐบาล ไม่ว่าจะโดยผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือข้าราชการก็ตาม ประเภทนี้รวมถึง การร้องเรียนและการชักชวนหาเสียง (lobbying) การแต่งตั้งตัวแทนไปพบรัฐมนตรี การปรึกษาหารือกับกระทรวง ทบวงกรม การเป็นสมาชิกในคณะกรรมการที่ปรึกษาของกระทรวงมหาด ติง ๆ และการปฏิบัติกรภายในขอบเขตกลไกของรัฐบาลเองในฐานะเป็นผลประโยชน์ของ กระทรวงทบวงกรม ผลประโยชน์ของวิชาชีพ หรือเป็นตัวแทนของบุคคลภายนอก

๖. การหาเสียงเลือกตั้ง (electioneering) ในประเภทนี้ควรรวมถึงการรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้งชนิดพิเศษ ซึ่งอาจจัดขึ้นเพื่อคัดค้านรัฐบาล (หรือฝ่ายค้าน) โดยผลประโยชน์ หนึ่งประเภทที่จะให้มีการยกเลิกเปลี่ยนแปลงหรือลบล้างกฎหมายบางฉบับ นอกจากนั้นยังมีตัวอย่างอื่น ๆ อีกในสาขาต่าง ๆ เช่น การก่อกวนเพื่อให้มีการเลิกดื่มสุรา ความเชื่องช้าในศาสนา ฯลฯ รวมถึงความพยายามที่จะขอให้อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอนาคตไปปฏิบัติตามแนวทางบางอย่าง ใดเรื่องต่างๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือโรงเรียนที่จัดตั้งโดยฝ่ายศาสนาหรือให้ความสนับสนุน อุตสาหกรรมท้องถิ่นในประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะไม่คอยมีการขอร้องแบบนี้เหมือนสมัยก่อน เนื่องจาก เกิดโคโธของพรรคการเมืองที่มีระเบียบวินัยและสมาชิกที่กันดีพอ แต่อาจจะพบได้ในประเทศซึ่ง กำลังสร้างโครงสร้างพรรคอยู่และอาจจะ เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในระดับท้องถิ่นไม่ว่าในประเทศ ไก่ก็ตาม แต่มันเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมในสหรัฐอเมริกา

๗. พรรคการเมืองประเภทนี้รวมถึงการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ ๆ และการสร้าง พรรค "ที่แยกตัว" ออกจากพรรคที่มีมาก่อนแล้ว การเข้าร่วมในพรรคการเมืองโดยวิธีเข้า สังกัดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการเป็นสมาชิกทั่วไป ในกรณีนี้เกี่ยวกับการช่วยเหลือทางการเงิน "การเข้าร่วม (incorporation) อาจจะไม่ใช่ศัพท์ที่ใช้เรียกถูกต้อง นี้ เนื่องจากผลประโยชน์ทั้งหลายที่ให้เงินแก่พรรคการเมืองพรรคหนึ่งนั้น อาจจะให้เงินแก่พรรค อื่น ๆ ด้วย โดยหวังที่จะได้กำไรเพื่อตอบแทนสิ่งที่ตนสูญเสียไปกับอีกฝ่ายหนึ่ง เรายังอาจจะรวมเอา การปรึกษาหารือกับพรรคการเมือง เพื่อที่จะใช้สิทธิพลเมืองนโยบายของพรรค และแจ้งให้พรรคทราบ

ถึงสถานต่าง ๆ ที่พรรคฯจะไม่ไต่ตระหนักถึงอีกด้วย นี้ไม่แน่ว่ามีการปรึกษากับกระทรวงทบวงกรม
ของรัฐบาล

จากแนวความคิดทางทฤษฎีดังกล่าวแล้ว จึงทำให้เห็นว่าในการวัดทัศนคติของข้าราชการ
ตำรวจที่เมือง การรวมกลุ่มของประชาชนและการบริหารในที่ปฏิบัติงานจึงหมายถึงการวัด
ความรู้สึกรู้สึกความเห็นของตำรวจที่วัดดังต่อไปนี้คือ

๑. ทัศนคติเมือง

๒. สถาบันการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่มและสมาคมที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์
สำคัญเพื่อรักษานโยบายร่วมกันของกลุ่ม

๓. ลักษณะและวิธีการต่อสู้ของกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นจากประชาชน

๓.๑ ลักษณะและวิธีการต่อสู้เพื่อให้มีอิทธิพลเหนือสภายุติกรรมของบุคคลอื่น

๓.๒ ลักษณะของการปกครองโดยตัวแทนของบางชนซึ่งจะต้องมีเงื่อนไขเป็นกติกาใน
การต่อสู้

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับการบริหาร

๔.๑ การไขว่คว้าหาทางเมืองเหนือเหตุผลและความถูกต้องทางกฎหมาย

๔.๒ การแต่งตั้งอธิบดีกรมตำรวจ

๔.๓ การบรรจุแต่งตั้งและการโยกย้ายข้าราชการตำรวจสัญญาบัตร

๕. ทัศนคติต่อการสอบสวนคดีอาญาและการรับใช้ประชาชน

๖. การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

๗. การยกเลิก พ.ร.บ. ป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

โครงการวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนคติของข้าราชการตำรวจที่เมือง
การเมือง การรวมกลุ่มของประชาชนและการบริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งหมายถึงการ
ที่ข้าราชการตำรวจมีประสบการณ์โดยตรงในการเข้าไปมีส่วนทางการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่
เกี่ยวข้องกับการเมือง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยเลือกตั้งหรือเคยรับการปราศรัยเลือกตั้ง ส่วน

ประสบการณ์โดยอ้อมหมายความว่า การที่ข้าราชการตำรวจได้เคยรับข่าวหรือศึกษาข่าวเกี่ยวกับ การเมือง การบริหารและการรวมกลุ่มของประชาชนจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงมีดังนี้

๑. เพื่อทราบถึงทัศนคติและแนวความคิดของตำรวจที่มีต่อการเมือง การบริหาร และการรวมกลุ่มของประชาชน
๒. เพื่อทราบถึงปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของข้าราชการตำรวจ
๓. เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และภาระหน้าที่ของตำรวจ
๔. เพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. เพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้สนใจจะทำการวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของข้าราชการตำรวจในระดัอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำการวิจัยแบบลึกซึ้งต่อไปได้ เพราะเป็นเรื่องที่ยังไม่เคยมีผู้ใดวิจัยไว้ก่อน
๒. เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ถึงพัฒนาวัฒนธรรมในทางการเมืองของประชาชน และมีโอกาสได้พัฒนาให้วัฒนธรรมทางการเมืองให้ยึดถืออยู่บนสภาพที่เป็นจริงมากกว่ายึดอยู่บนความเชื่อถือที่มง่ายและไร้เหตุผล
๓. จะได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและกำหนดนโยบายของรัฐให้สอดคล้องทั้งทางพิจารณาการเมืองและเสถียรภาพทางการเมือง
๔. รัฐและกลุ่มการเมืองจะได้รับประโยชน์จากการที่ทราบทัศนคติของตำรวจ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางการเมือง

สมมติฐานในการวิจัย

ในการวัดทัศนคติของข้าราชการตำรวจนั้น โดยเหตุที่ข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าพนักงาน ในกระบวนการยุติธรรม ในการปฏิบัติงานจะคล่องแคล่วหรือคล่องอืดกฎหมายเป็นหลักและได้รับอนุญาต

ให้ใช้อาวุธในการปฏิบัติหน้าที่ ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องเป็นบุรุษระเบียบวินัย เชื้อทั้งคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีกฎหมายกำหนดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานของตำรวจไว้อย่างเข้มงวดกวดขัน ทั้งในการจัดรูปแบบและการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจมีลักษณะ เป็นแบบเดียวกันทั่วทุกเขตพื้นที่ เพราะถือว่าเป็นกองกำลังติดอาวุธ ด้วยเหตุนี้แนวความคิดที่ว่าจะต้องมีกรอบในการปฏิบัติงานตามคำสั่ง และความคุ้นเคยในการสั่งและปฏิบัติตามคำสั่ง จึงน่าจะมีอิทธิพลอยู่เหนือทัศนคติของข้าราชการตำรวจโดยทั่วไป ฉะนั้นจึงตั้ง เป็นสมมติฐานในการวิจัยว่า "ทัศนคติของข้าราชการตำรวจในเรื่องการเบี่ยงเบนและการบริหารงาน น่าจะมีลักษณะ เป็นแบบชาตินิยม และอนุรักษ์นิยม"

ความหมายของชาตินิยมและอนุรักษ์นิยมที่ใช้ในสมมติฐานนี้ ใน encyclopedia britannica ได้ให้ความหมายชาตินิยมไว้ว่า "เป็นความรู้สึกที่วางความจงรักภักดีอันสูงสุดในตัวเองแต่ละบุคคลนั้น ต้องมีให้แก่รัฐหรือชาติ" ในหนังสือ international relations ให้ความหมายไว้ว่า "ลัทธิชาตินิยมเป็นปรากฏการณ์อันใหม่ของความสำนึก ความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกันของกลุ่มคน ซึ่งนำไปสู่กระบวนการที่จะปรับแนวทาง หรือเป้าหมายในขนาดของแต่ละบุคคล ให้เป็นไปตามแนวทางหรือเป้าหมายตามที่รัฐต้องการ" และในหนังสือ contemporary nationalism and the world order ให้ความหมายว่า "ลัทธิชาตินิยมเป็นความรักในบ้านเกิดเมืองนอนของตน ตลอดจนเชื้อชาติภาษา และประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่เหมือนกัน รวมทั้งความปรารถนา ความเป็นอิสระทางการเมือง ความมั่นคงปลอดภัย และเกียรติภูมิของชาติ" พลตรี หลวงวิจิตรวาทการ ให้ความหมายไว้ว่า "ลัทธิชาตินิยมเป็นลัทธิที่ให้ความสำคัญแก่ส่วนรวมของเชื้อชาติ เป็นความรัก ความนิยมตามเชื้อชาติเดียวกัน" และศาสตราจารย์ กี เรก ชัยนาม

^{๒๕} Encyclopedia Britannica, Volume 16 (Encyclopedia Britannica, Inc., 1964) p.145

^{๒๖} Charles P. Schlricher, International Relations, (New Delhi: Prentice-Hall of India (Private) Limited, 1963), p.49

^{๒๗} Carlos P. Romulo, Contemporary Nationalism and the World Order, (New York: Asia Publishing House, 1964) P.14

^{๒๘} พลตรี หลวงวิจิตรวาทการ "นโยบายชาตินิยม" วิจิตรวาทการอนุสรณ์ เล่ม ๑ (พระนคร: ราชการมหการพิมพ์, ๒๕๐๕) หน้า ๒๕๗

ได้ให้คำนิยามลัทธิชาตินิยมไว้ว่า " เป็นความสำนึก หรือความรู้สึกในทางจงรักภักดีต่อชุมชน ซึ่ง
คนดีถือว่า ชชาติพันธุ์(ethnic) เดียวกัน และเป็นชุมชนที่มีวัฒนธรรมคล้ายเดียวกัน"^{๒๘}

เมื่อพิจารณาความหมายของลัทธิชาตินิยมที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ลัทธิชาตินิยมเป็น
ความรู้สึกรักชาติบ้านเมือง เชื้อชาติภาษาของตน และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติของตน
ตลอดจนความปรารถนา ความเป็นอิสระทางการเมือง ความมั่นคงปลอดภัยและเกียรติภูมิของ
ชาติ เป็นลัทธิที่ให้ความสำคัญแก่รัฐหรือชาติเหนือสิ่งอื่นใด

อนุรักษนิยมในหนังสือ encyclopedia americana ให้ความหมายว่า หมายถึง
ถึงอารมณ์ที่ชอบรักษาไว้ซึ่งสิ่งของ อย่างที่มันเป็นอยู่ และ ระมัดระวังที่จะให้มีการ เปลี่ยนแปลงใหม่
ทัศนคติที่แสดงออกถึงอนุรักษนิยมจึงมีลักษณะตรงกันข้ามกับพวกที่ เรียกว่าหัวรุนแรง (radical)
หรือก้าวหน้า (progressives)^{๓๐} ส่วนในหนังสือ Encyclopaedia of the Social
Sciences ให้ความหมายว่า อนุรักษนิยมมีที่ใช้สำคัญ ๆ ๒ ทางคือ ทางรัฐศาสตร์และทาง
ปรัชญา ในทางรัฐศาสตร์อนุรักษนิยมมีความหมายถึงความ โนบ โยียงที่จะ รักษาไว้ซึ่งสถานภาพเดิม
ที่ดำรงอยู่ ส่วนในทางปรัชญามีความถึงกรณีของความรักในอำนาจและจารีตประเพณี^{๓๑}

อนุรักษนิยมในที่นี้จึงหมายถึง ทัศนคติหรือความรู้สึกที่ชอบรักษาและสงวนไว้ซึ่งสถานภาพ
เดิมของสิ่งต่าง ๆ ตามที่เป็นอยู่ จึงเป็นความรู้สึกต่อต้านกับการ เปลี่ยนแปลงใหม่ที่เป็นไปอย่าง
รุนแรงและรวดเร็ว ฉะนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงในความรู้สึกอนุรักษนิยมจึงมีลักษณะ เป็นการเปลี่ยนแปลง
แปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป

ฉะนั้น ทัศนคติแบบชาตินิยมและอนุรักษนิยมจึงหมายถึง ความรู้สึกรักชาติบ้านเมือง ความ
จงรักภักดีต่อประเทศชาติ ตลอดจนความปรารถนาความเป็นอิสระทางการเมือง ความมั่นคงปลอดภัย
และเกียรติภูมิของชาติ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่อยากจะทำให้มีการ เปลี่ยนแปลงในทางการเมืองภายใน
ประเทศอย่างรุนแรง และรวดเร็ว เนื่องจากชอบที่จะรักษาและสงวนไว้ซึ่งสถานภาพเดิมของสิ่ง
ต่าง ๆ ตามที่เป็นอยู่

^{๒๘} คีเรก ชัยนาม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, (วาระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๕) หน้า ๑๒
^{๓๐} Encyclopedia Americana, Volume 7, (Americana Corporation, 1968), P.638
^{๓๑} Encyclopaedia of the Social Sciences Vol. 3 (The Macmillan Company, New York: 1948) P.230

วิธีการและขอบเขตของการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของนายตำรวจนักเรือน สारจักรและผู้นั่งกับกองเป็นแบบ survey research การรวบรวมข้อมูลใช้การออกแบบ สอบตามเป็นหลัก โดยแจ้งนับจากนักเรือนสารจักรและผู้นั่งกับกอง รุ่ที่ ๑๐ ึ่งเป็นรุ่ที่กำลัง ศึกษายุในขณะทำการวิจัยทั้งหมด และถือว่าเป็นตัวอย่างแบบ purposive samples โดยวิจัยจะเป็นแบบสอบถามตนเอง นอกจากนี้ยังจะอาศัยการสังเกตจากการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างนักเรือนสารจักรและผู้นั่งกับกองประกอบไปด้วย ฉะนั้นเทคนิคในการรวบรวม ข้อมูลจึงประกอบควย

๑. การใช้แบบสอบถาม
๒. การสังเกตและสัมภาษณ์
๓. การตรวจสอบทางเอกสาร

หนึ่ง การวิจัยเรื่องนี้แม้ว่าจะจำกัดขอบเขตในการวิจัยลงโดยศึกษาจากนักเรือนสารจักร และผู้นั่งกับกองรุ่ที่ ๑๐ เท่านั้น แต่ในลักษณะของการสำรวจทัศนคติในด้านการเมือง การรวม กลุมของประชาชนและการบริหารงานนี้เป็นเรื่องกว้างมาก จะศึกษาให้ลึกซึ้งแล้วจะต้อง เสีย เวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดได้วิจัยไว้ก่อน ผู้วิจัยจึงถือ โอกาสสำรวจทัศนคติของข้าราชการตำรวจในวงกว้างให้ครอบคลุมปัญหาหลาย ๆ ด้าน จึงไม่ สามารถทำการวิจัยในแต่ละเรื่องได้ลึกซึ้งมากนัก แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยคาดว่าจะมีประโยชน์ สำรับผู้ที่มีความประสงค์จะศึกษาในแต่ละปัญหาให้ลึกซึ้งลงไปอีกได้

การดำเนินการวิจัย

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปชี้ แจงแก่นักเรือนสารจักรและผู้นั่งกับกองและหอดแบบสอบถามแล้วเก็บรวบรวมข้อมูล เองทั้งสิ้น

การหอดแบบสอบถามจะกระทำหลังจากที่ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามและทำ pre-test ผู้วิจัยจะเลือกหอดแบบสอบถามกับผู้นั่งกับกองนายตำรวจระดับหัวหน้าแผนกและนายตำรวจตั้งแต่ ยศ ร.ค.อ.ขึ้นไป ที่ประจำอยู่ในกองอำนวยการศึกษา และสารจักรหรือรองสารจักรในสถานีตำรวจ

นครบาลสมัยศตวรรษที่ ๒๐. ล. ขึ้นไป รวมทั้งหก ๕ นาย เพราะ เป็นผู้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ
นักเรียนสาววัดและหญิงคับกองมากที่สุด จะทำให้ คหราชความรู้ที่นักศึกษากลับเป็นประโยชน์ใน
การปรับปรุงแบบสอบถามด้วย วัตถุประสงค์ในการจัดทำ pre - test นี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหวัง
อยู่ ๓ ประการ คือ.-

๑.๑ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเข้าใจในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนในแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยต้องการให้มีความหมายชัดเจนไม่
กำกวม และทำให้ทราบว่าแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นมีความเที่ยงตรงหรือไม่

๑.๒ เพื่อจะโคทราบแนวความคิดที่อาจจะ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงสมมุติฐาน
ก่อนที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจริง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจในสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น

๑.๓ เพื่อทราบถึงอุปสรรคต่าง ๆ ในการทดลองแบบสอบถามที่ผู้วิจัยยังคิดไม่ถึง
จะได้มีโอกาสดำเนินแก้ไขตั้งแต่เริ่มแรกก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริง ๆ และทราบว่าในการทดลองแบบสอบถาม
นี้ผู้ตอบจะ เสีย เวลา มากน้อยเพียงใด ข้อมูลในแบบสอบถามสถิติควรจะปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลได้เรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลซึ่งปรากฏอยู่ใน
แบบสอบถามมาเตรียมแจกแจงเป็นหมวดหมู่ เพื่อทำการวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติและใช้การตรวจ
สอบทางเอกสารประกอบการสังเกตและสัมภาษณ์ ช่วยช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนสาววัดและหญิงคับกอง ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๑. นักเรียนสาววัดและหญิงคับกองที่มีพื้นฐานความรู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน
นายร้อยตำรวจ
- ๒. นักเรียนสาววัดและหญิงคับกองที่มีพื้นฐานความรู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีขึ้นไป
จากสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัย
- ๓. นักเรียนสาววัดและหญิงคับกองที่เลือกขึ้นมาจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
หรือผู้ที่มีพื้นฐานความรู้สำเร็จการศึกษากว่าชั้นปริญญาตรี

การที่ผู้วิจัยแยกนัก เรียบสารวัตรและผู้บังคับกองออกเป็น ๓ กลุ่มนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการ พิสูจน์สมมุติฐานที่ว่า ข้าราชการตำรวจทั้งหมดไม่ว่า จะมาจากสถาบันการศึกษาใดจะมีทัศนคติใน เรื่องการเบี่ยงและการ บริหารงานมีลักษณะ เป็นแบบชาตินิยมและอนุรักษ์นิยม ซึ่งหมายถึงว่า นาย ตำรวจทุกคนมีทัศนคติไปในทางเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่แต่ละคนมีประสบการณ์และการ เรียนรู้หรือมา จากกลุ่มสถาบันการศึกษาที่มี norms ต่างกัน เหตุที่ผู้วิจัยมีความเชื่อเช่นนั้น เพราะพิจารณาเห็นว่า แนวทางจิตวิทยาจะเชื่อว่าทัศนคติของคนจะ เกิดจากการ เรียนรู้หรือประสบการณ์และรับการ ถ่ายทอดทัศนคติที่มีอยู่แล้ว โดยเฉพาะใ้รับอิทธิพลจากสถาบันการศึกษา ซึ่งถ้าเป็นไปตามนี้ ทัศนคติของนัก เรียบสารวัตรและผู้บังคับกองที่มาจากนัก เรียบนายร้อยตำรวจหรือมาจากมหาวิทยาลัย หรือนายตำรวจที่เลื่อนมาจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนน่า จะมีความแตกต่างกันออกไปตามระดับ พื้นฐานการศึกษา แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นายตำรวจเหล่านี้ได้ เข้ามาร่วมกันปฏิบัติงานที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกันคือ การ เป็นพนักงานสอบสวนเป็นเวลาต่อเนื่องกันมาประมาณ ๔ ปี สภาพ ลักษณะของงานและความเป็นสถาบันของตำรวจน่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและกำหนดพฤติกรรมได้ มากกว่า norms ของสถาบันการศึกษาในอดีต จึงทำให้ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของนายตำรวจ เหล่านี้กลายตามไปในทางเดียวกัน และเพื่อพิสูจน์ถึงแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงแยกกลุ่มนัก เรียบ สารวัตรและผู้บังคับกองออกตามลักษณะพื้นฐานการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเปรียบเทียบหา ข้อสรุปที่ว่านายตำรวจที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน แต่เมื่อได้มาปฏิบัติหน้าที่ที่มีสภาพและงานในลักษณะ เดียวกันทัศนคติจะคล้ายคลึงกันและเป็นแบบเดียวกัน

นัก เรียบสารวัตรและผู้บังคับกอง รุ่นที่ ๑๐ นั้นทั้งสิ้น ๒๕ นาย เมื่อผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของงานร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามและอธิบายวิธีการกรอกแบบสอบถามแล้ว ได้ แจกแบบสอบถามเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๔ หลังจากนั้นได้ไปขอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น ๕๕ ฉบับ คิดเป็นอัตราส่วนได้เท่ากับร้อยละ ๘๘.๒ ของนัก เรียบสารวัตรและผู้บังคับกองรุ่นที่ ๑๐ ซึ่งผู้วิจัยจะถือว่าในการ วิเคราะห์หาความแตกต่าง ในเรื่องทัศนคติของผู้ให้ข้อมูล เป็นกลุ่มย่อยจะ เปรียบจากจำนวนนัก เรียบสารวัตรและผู้ บังคับ กองที่ตอบแบบสอบถามรวม ๕๕ คนเป็นหลัก

เมื่อนำแบบสอบถามมาจัดแยกออกมาเป็นกลุ่มต่าง ๆ แล้วพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ๒๒ นาย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ขึ้นไป ๒๒ นาย และเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่เลื่อนขึ้นมาจากข้าราชการชั้นประทวน ๖ นาย
คิดเป็นอัตราส่วนใกล้เคียงกับร้อยละ ๔๘.๘, ๔๘.๘ และ ๑๐.๔ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น

การฝึกอบรมเพิ่มเติม

นายตำรวจเหล่านี้หลังจากที่สมัครเข้ารับราชการเป็นตำรวจแล้ว คนที่จะเข้ารับการ
อบรมในหลักสูตรตำรวจและผู้อยู่บังคับกองสวนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับภารกิจของตำรวจจากแหล่งฝึกอบรมภายในหรือภายนอกประเทศอย่างนอกรอบอีก ๑ หลักสูตร

คือ

๑. การรบในป่า	๒. การต่อต้านการก่อการร้าย
๓. การโคตรม	๔. การปราบจลาจล
๕. ชัยชนะ - ชัยชนะนำหน่วย	๖. หน่วยเคลื่อนที่เร็ว
๗. ความรู้พิเศษ	๘. การรวบรวม ทอ.
๘. การสะกดรอย - ติดตาม	๑๐. การข่าว - ข่าวกรอง
๑๑. การซักถาม	๑๒. การต่อสู้ป้องกันความไม่สงบ (คปส.)
๑๓. การปฏิบัติการจิตวิทยา	๑๔. โรงเรียนการบิน
๑๕. บรรเทาสาธารณภัย	๑๖. การสอบสวน
๑๗. การสืบสวนคดีอาญา	๑๘. การปราบปรามยาเสพติดให้โทษ
๑๙. วิชาการตำรวจ	๒๐. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ

อายุและฐานะทางการเงิน

นายตำรวจที่เข้ารับการอบรมในรุ่นนี้มีอายุแตกต่างกันไม่มากนัก คนที่มีอายุสูงสุดอายุ
๔๘ ปี คนที่มีอายุน้อยที่สุด ๓๐ ปี ความแตกต่างระหว่างอายุสูงสุดกับอายุน้อยเท่ากับ ๑๘ แต่ส่วนใหญ่
ผู้เข้ารับการอบรมมีอายุระหว่าง ๓๔ - ๓๘ ปี มีเงินเดือนสูงสุด ๒,๖๘๐ บาท ต่ำสุด ๑,๗๕๐ บาท
เมื่อรวมเงินเดือนกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนทุกชนิดเข้าด้วยกัน คนที่ได้รับเงินเดือนและเงินเพิ่ม
พิเศษรายเดือนสูงสุดได้ ๓,๔๕๕ บาท ต่ำสุดได้ ๑,๘๖๐ บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่านายตำรวจเหล่านี้

๓๒ ข้อมูลจากแบบสอบถามขก ๑.๓

มีรายไต่คนข้างคำ เมื่อเทียบกับอัตราเงิน เดือนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในทางประเทศและค่าตอบแทนของผู้อยู่อาศัยอย่างอื่น และถ้าคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและการเสี่ยงชีวิตของตำรวจแล้ว จะเห็นได้ชัดว่า การจ่ายเงินตอบแทนในการจ้างเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยเฉพาะรายได้จากเงินเดือนและเงินเพิ่มรายเดือนเพียงอย่างเดียวจะป็นอันน้อยที่รายได้อาจไม่พอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑

แสดงฐานะการเงินของนักเรียนตำรวจและผู้อยู่บังคับกอง

ฐานะการเงิน	เปอร์เซ็นต์	นรค.	ปริญญา	เดือนชั้น	รวม
๑. พอใช้ไม่เดือดร้อน	๔๑.๔	๑๑	๑๐	๓	๒๔
๒. พอใช้บางไม่พอใช้บางแต่พอใช้เป็นส่วนมาก	๓๖.๘	๑๐	๕	—	๑๕
๓. พอใช้บางไม่พอใช้บางแต่ไม่พอใช้เป็นส่วนมาก	๑๗.๒	๓	๕	๒	๑๐
๔. ไม่พอใช้ตองขอมืมหรือหาทางอื่น	๖.๕	๑	๒	๑	๔
๕. อื่น ๆ	๑.๗	๑	—	—	๑
รวม	๑๐๐	๒๖	๒๖	๖	๕๘

ที่มา: ข้อมูลจากแบบสอบถามขอ ๑.๕

อย่างไรก็ตามแม้ว่านายตำรวจเหล่านี้จะมีเงินเดือนพอใช้ถึงร้อยละ ๔๑.๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม และมีอีก ๑๕ คนหรือร้อยละ ๓๖.๘ ที่มีเงินเดือนไม่พอใช้เป็นส่วนมาก แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมีรายได้อื่นๆนอกเหนือจากรายได้จากทางอื่นมาชดเชย และยังคงมีอยู่ถึงร้อยละ ๑๗.๒ ที่มีเงินเดือนไม่พอใช้เป็นส่วนมาก และมีอีกร้อยละ ๖.๕ ที่มีเงินเดือนไม่พอใช้ตองขอมืมหรือหาทางอื่นมาชดเชย เมื่อรวมกันแล้วจึงมีผู้ที่มีเงินเดือนไม่พอใช้ถึงร้อยละ ๒๔.๑ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เหตุที่เงินเดือนไม่พอใช้ นอกจากจะเนื่องมาจากค่าครองชีพสูงขึ้นแล้ว นายตำรวจส่วนใหญ่ยังต้องอุปการะเลี้ยงดูบุคคลอื่น ๆ เช่น บิดา มารดา บุตร และภรรยาอีกด้วย มีอยู่เพียง

รศ. ๕.๖ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แทนหน้าที่เขาคงรับผิดชอบ เลียงคุดโต ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒
แสดงจำนวนผู้อยู่ในภาวะอุปการะของนายตำรวจ

จำนวนบุคคลในความอุปการะ	เปอร์เซ็นต์	นรค.	ปริญญา	เดือนขึ้น	รวม
๑. ไม่มี	๑๒.๕	—	๓	—	๓
๒. มี ๑ - ๒ คน	๒๒.๘	๗	๖	—	๑๓
๓. มี ๓ - ๔ คน	๓๗.๕	๑๘	๑๒	—	๒๖
๔. มี ๕ คนขึ้นไป	๒๗.๒	๕	๕	๖	๑๖
รวม	๑๐๐	๒๖	๒๖	๖	๕๘

ที่มา: ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อ ๑.๘

อนึ่ง เพื่อที่จะได้ทราบว่านายตำรวจนักเรียนสารวัตรและผู้นั่งคีย์คอง เหล่านี้สนใจติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยจึงสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์การเมืองข่าวสารจากวิทยุหรือโทรทัศน์ประจำวันของนายตำรวจ เหล่านี้ว่าสนใจอ่านข่าวสารประเภทใด ซึ่งปรากฏผลของการสำรวจตามตารางที่ ๓

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓

แสดงความสนใจข่าวสารของนายตำรวจ

ความสนใจข่าวสาร	เปอร์เซ็นต์	นรค.	ปริมาตร	เดือนชั้น	รวม
๑. สนใจข่าวความเคลื่อนไหวของนักการเมือง	๑๕.๕	๓	๓	๓	๕
๒. ข่าวการเมืองการปกครอง	๓๑.๑	๗	๑๐	—	๑๗
๓. ภัย ชาติ ศาสนา	๑๓.๘	๕	๒	๑	๘
๔. เศรษฐกิจการค้า	๓.๘	๑	๑	—	๒
๕. ข่าวอาชญากรรม	๒๘.๑	๖	๖	๒	๑๔
๖. ข่าวกีฬา - บันเทิงธุรกิจ	๑๒.๑	๔	๓	—	๗
รวม	๑๐๐	๒๖	๒๖	๖	๕๘

ที่มา: ข้อมูลจากแบบสอบถามขค ๑.๑๐

จากผลของการสำรวจปรากฏว่านายตำรวจเหล่านี้มีความสนใจอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสือจากวิทยุหรือโทรทัศน์ในลักษณะต่าง ๆ กันคือ มีผู้สนใจข่าวความเคลื่อนไหวของนักการเมือง ข่าวกองการเมือง การปกครองและปัญหาสังคมรวมทั้งถึง ๓๕ นาย คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับร้อยละ ๒๘.๑ ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้สนใจข่าวเศรษฐกิจการค้าเพียงร้อยละ ๓.๘ แสดงความสนใจข่าวอาชญากรรมถึงร้อยละ ๒๘.๑ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แสดงว่านายตำรวจเหล่านี้นอกจากจะสนใจข่าวอาชญากรรม ซึ่งเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของตนแล้วยังสนใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการปกครอง เป็นส่วนมาก ฉะนั้นทัศนคติทางการเมืองของนายตำรวจเหล่านี้จึง เป็นทัศนคติของคนที่มีประสบการณ์ที่ประสบกับเหตุการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะได้ทราบว่านายตำรวจเหล่านี้นอกจากจะมีความสนใจข่าวการเมืองแล้ว มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยจึงสำรวจถึงการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของนายตำรวจใน ๓ ลักษณะ คือ.-

๑. สํารวจวาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล นายคํารวจ เหล่านี้เคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งบ้างหรือไม่
 ๒. ในการเลือกตั้ง นายคํารวจ เหล่านี้เคยได้รับแต่งตั้งไปเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกิจการเลือกตั้งบ้างหรือไม่
 ๓. ในขณะที่มีการหาเสียง เลือกตั้งนายคํารวจ เหล่านี้เคยไปให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งกล่าวคำปราศรัยหาเสียงบ้างหรือไม่
- การสำรวจข้อมูลใน ๓ ลักษณะดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่านายคํารวจได้ เข้ามามีส่วนรวมในทางการเมืองแตกต่างกันออกไปถึง ๒ ลักษณะ ดังปรากฏในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔

แสดงถึงประสบการณ์และการเข้ามามีส่วนรวมในทางการเมืองของนายคํารวจ

ประสบการณ์และการเข้ามามีส่วนรวมทางการเมือง	เปอร์เซ็นต์	นรค.	ปริญญา	เลื่อนชั้น	รวม
๑. เคยใช้สิทธิออกเสียง เคยเป็นเจ้าหน้าที่ เคยฟังการปราศรัย	๓๖.๓	๖	๑๐	๔	๕๐
๒. เคยใช้สิทธิออกเสียง เคยเป็นเจ้าหน้าที่แต่ไม่ เคยฟังการปราศรัย	๖.๕	๒	๒	—	๔
๓. เคยไปใช้สิทธิออกเสียงแต่ไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่เคยฟังการปราศรัย	๒๔.๒	๕	๖	๒	๑๓
๔. ไม่เคยไปใช้สิทธิออกเสียงแต่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ และเคยฟังการปราศรัย	๑๕.๐	๕	๓	—	๑๑
๕. ไม่เคยไปใช้สิทธิออกเสียง ไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ แต่เคยฟังการปราศรัย	๖.๕	—	๔	—	๔
๖. ไม่เคยไปใช้สิทธิออกเสียง ไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ และไม่เคยฟังการปราศรัย	๑๑.๓	๑	—	—	๑
รวม	๑๐๐	๒๖	๒๖	๖	๕๘

ที่มา: ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อ ๑.๕, ๑.๖ และ ๑.๗

การเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองของนายตำรวจนักเรือนสารวัตรและผู้บังคับกองนั้นปรากฏว่าเป็นผู้เคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกาเลือกตั้ง และในขณะที่มีการหาเสียงเลือกตั้งเคยไปฟังผู้สมัครรับเลือกตั้งกล่าวคำปราศรัยหาเสียงร้อยละ ๓๖.๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เคยไม่ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงและเคยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง แต่ไม่เคยฟังการปราศรัยร้อยละ ๒๕.๓ ไม่เคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงแต่ไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งและเคยไปฟังการปราศรัยร้อยละ ๑๕.๐ เคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงและเคยไปฟังการปราศรัยแต่ไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งอีกร้อยละ ๒.๕ และเป็นนายตำรวจที่ไม่เคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงไม่เคยเป็นเจ้าหน้าที่และไม่เคยฟังการปราศรัยเพียงร้อยละ ๑.๗ ของนายตำรวจที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ทำให้เห็นได้ว่านายตำรวจตอบแบบสอบถามนี้เคยเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองมีจำนวนรวมทั้งสิ้นถึงร้อยละ ๘๘.๓ ถือได้ว่านายตำรวจตอบแบบสอบถามนอกจากจะเป็นผู้ที่สนใจติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของการเมืองแล้ว ยังเป็นผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองอีกด้วย

สรุป

นายตำรวจที่ผู้วิจัยสำรวจถึงทัศนคติทางการเมืองและการบริหารนี้ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตำรวจเป็นเวลาดูเนื่องกันมาประมาณ ๘ ปี สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จากมหาวิทยาลัย และเลื่อนขึ้นมาจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในอัตราส่วน ๑๓: ๑๓: ๓ แต่ละคนเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานตำรวจในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีอายุระหว่าง ๓๔ - ๓๘ ปี มีเงินเดือนระหว่าง ๑,๕๕๐ - ๒,๖๕๐ บาท

นายตำรวจแต่ละคนสนใจเรื่องราวที่เกี่ยวกับการเมืองและการปกครองมีประสบการณ์และเคยเข้าร่วมในทางการเมือง คือ เคยใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง และเคยฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฉะนั้นทัศนคติทางการเมืองของนายตำรวจ เหล่านี้จึงเป็นทัศนคติของคนที่มีประสบการณ์และสมพันธ์ต่อเหตุการณ์เมืองในปัจจุบัน